

Vraagbaak juridische aspecten van smart mobility

Mocht u vragen hebben over de juridische aspecten van Smart Mobility dan kunt u de per e-mail zenden naar **generiek emailadres**.

Vraag en Antwoord

Update datum: 20 februari 2018

Inleiding

Dataproductie is geen exacte wetenschap, de wettelijke bepalingen vergen altijd een zekere interpretatie om te passen op een concreet geval. Absolute zekerheid over de juiste interpretatie is vaak vooraf niet te krijgen, maar onder de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die 25 mei 2018 van kracht wordt zijn de sancties dermate verhoogd (max. 4% van de wereldwijde jaaromzet) dat de meeste bedrijven geen risico's zullen willen nemen. Doel van deze Q&A is mede het bewustzijn en de handelingsmogelijkheden bij het verwerken van persoonsgegevens te vergroten. Deze Q&A gaat uit van de situatie na inwerking treden van de AVG en is verder is aangepast in verband met jurisprudentie van het EU Gerechtshof.

Spelers

De AVG definieert de volgende spelers bij de verwerking van persoonsgegevens:

Betrokkene: de natuurlijke persoon wiens gegevens worden verwerkt,

Verantwoordelijke: degene die overgaat tot de verwerking van persoonsgegevens in het kader van zijn activiteiten en daarmee doel en middelen van de verwerking bepaalt, het hoe en waarom van de verwerking,

Bewerker; degene die, in opdracht van de verantwoordelijke, persoonsgegevens bewerkt.

Persoonsgegevens

Vraag:

Hoe weet een dienstverlener of hij/zij persoonsgegevens verwerkt?

De concrete vraag die daarbij hoort is: kunnen de gegevens direct of indirect, bijvoorbeeld via het combineren van data, worden herleid tot een persoon?

Bijvoorbeeld: voertuigidentificatiegegevens (Voertuig Id Nummer en kenteken) worden als persoonsgegeven beschouwd, omdat zij via de registers in veel gevallen aan een natuurlijk persoon kunnen worden gekoppeld. Als er geen sprake is van persoonsgegevens dan is de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en vanaf 25 mei 2018 de AVG niet van toepassing.

In de AVG, waarbij de Europese wetgeving rechtstreeks in de lidstaten van toepassing is, is het begrip persoonsgegevens uitgebreid. Locatiegegevens worden expliciet als persoonsgegevens aangemerkt. Bovendien is door de Europese Autoriteiten Persoonsgegevens een interpretatie van het begrip persoonsgegevens gekozen die ertoe leidt dat het niet meer van belang is of iemand uiteindelijk geïdentificeerd zal kunnen worden. Ook als een anoniem persoon geïsoleerd (singled out) kan worden uit een groep, bijvoorbeeld een willekeurige weggebruiker op een bepaalde locatie, dan is het feit dat deze weggebruiker individueel benaderbaar is voldoende om de gegevens als persoonsgegevens aan te merken. Het is immers mogelijk om bijvoorbeeld op die bepaalde locatie een locatie gebonden reclameboodschap aan de weggebruiker te zenden.

In feite komt het erop neer dat de verwerkte gegevens van een gepersonifieerde smart mobility app in beginsel als persoonsgegevens zullen moeten worden aangemerkt, tenzij kan worden aangetoond dat het isoleren van personen niet mogelijk is.

Beginselen verwerking persoonsgegevens

Vraag:

Aan welke beginselen moet de verwerking van persoonsgegevens voldoen?

- Aan de verwerking van persoonsgegevens worden verschillende eisen gesteld. Zo moet de verwerking rechtmatig zijn, behoorlijk en transparant. Het eerste betekent dat er een geldige rechtsgrond moet zijn. Het laatste betekent dat de verwerking navolgbaar moet zijn en van behoorlijke kwaliteit.
- Ook moet het doel van de verwerking welbepaald zijn en uitdrukkelijk omschreven en voor een gerechtvaardigd doel verwerkt.
- De persoonsgegevens moeten bovendien toereikend zijn, maar beperkt tot het voor het doel noodzakelijke.
- Ook moeten de gegevens zowel formeel als materieel juist zijn. Formeel in de zin dat een geregistreerd adres een bestaand adres is, materieel dat de betrokkene ook werkelijk op dat adres woont.
- De gegevens moeten ook zoveel mogelijk in een vorm worden bewaard die identificatie buiten de doeleinden waarvoor ze werden verwerkt verhindert.
- De gegevens worden beschermd door passende technische en organisatorische maatregelen.
- De verwerkingsverwerkingsverantwoordelijke is gehouden tot het naleving van de beginselen en moet die naleving kunnen aantonen.

Gerechtvaardigd doel

Vraag:

- Hoe weet de dienstverlener of het doel gerechtvaardigd is?

De eerste stap is het beantwoorden van de vraag of de activiteit of dienst ook zonder de verwerking van persoonsgegevens kan worden uitgevoerd. Als dat het geval is, dan mogen geen persoonsgegevens worden verwerkt.

Als de verwerking van de persoonsgegevens wel nodig is voor de activiteiten of dienstverlening dan is het zaak om het gerechtvaardigde doel zo helder en compleet mogelijk te formuleren en duidelijk te communiceren naar de betrokkenen. Alle beoogde toepassingen moeten daarbij worden vermeld, ook de toepassingen nadat de gegevens geanonimiseerd zijn. Overigens is anonimiseren met de huidige technologie en de ruime interpretatie van het begrip persoonsgegevens zeer moeilijk geworden.

Vraag:

Wie beoordeelt of het doel gerechtvaardigd is?

In eerste instantie beoordeelt de verwerkingsverantwoordelijke dat zelf, meestal degene die de dienst ontwerpt en in de markt zet. Deze geeft antwoord op de vraag of het mogelijk is de dienst te leveren zonder gebruikmaking van persoonsgegevens.

Als de verwerking van persoonsgegevens gerechtvaardigd is, dan moet een rechtsgrondslag worden bepaald op basis waarvan de persoonsgegevens kunnen worden verwerkt.

Rechtsgrondslag

Vraag:

Hoe bepaalt de dienstverlener de rechtsgrondslag voor de verwerking van persoonsgegevens?

Bij de meeste dienstverlening ligt het voor de hand om bij de bepaling van de rechtsgrond uit te gaan van toestemming van de betrokkene, die dan wel voordat hij/zij toestemming geeft goed geïnformeerd moet zijn in heldere begrijpelijke taal.

Ook andere rechtsgronden zijn denkbaar maar omdat zij geen expliciete toestemming van de

betrokkene omvatten zullen zij goed moeten worden onderbouwd om verrassingen achteraf te voorkomen. Voor dienstverlening valt te denken aan de verwerking in het kader van de uitvoering van een overeenkomst met de betrokkene, of verwerking in het geval dit in het legitieme belang is van de verantwoordelijke. Voor deze laatste rechtsgrond is wel vereist dat een goede afweging wordt gemaakt tussen de belangen van de betrokkene en die van de verwerkingsverantwoordelijke (balancing test).

Het makkelijkste is natuurlijk om voor een wettelijke rechtsgrondslag te kiezen waarover weinig misverstand kan ontstaan, zoals 'informed consent', of verwerking ter uitvoering van een overeenkomst met de betrokkene. Als er discussie ontstaat over de toestemming dan kan de Autoriteit Persoonsgegevens beoordelen of de toestemming al of niet terecht is. Toestemming moet voldoende specifiek zijn (dus niet toegestaan zijn formuleringen als: 'de gegevens zullen worden verstrekt aan zorgvuldig door ons geselecteerde derden') en in vrijheid gegeven. In gezagsverhoudingen, zoals tussen werkgever en werknemer is van vrijheid doorgaans geen sprake, maar bij deelname aan een loterij in ruil voor afgifte van persoonsgegevens voor marketingdoeleinden zal dit doorgaans wel het geval zijn.

Verwerken

Verwerken in de zin van de dataproductiewetgeving omvat alle handelingen die de data kunnen ondergaan. Een opsomming van de bewerkingen die onder het begrip verwerking vallen is opgenomen in de bijlage.

Vraag:

Aan welke voorwaarden moet de verwerking van persoonsgegeven voldoen?

Bij de verwerking van persoonsgegevens geldt een aantal wettelijke voorwaarden waaraan moet worden voldaan gedurende de verwerking van de persoonsgegevens:

- Omvang van de verwerking mag niet groter zijn dan voor het doel noodzakelijk is
- Duur van de verwerking mag niet langer zijn dan voor het doel noodzakelijk is
- Beveiliging van de gegevens moet plaatsvinden volgens 'state of the art' technische standaarden tegen redelijke kosten, proportioneel aan het belang van de gegevensverwerking. Regelmatige aanpassingen zijn dus vereist. (zie ook de stukken bij de Smart Mobility community security;
http://smartmobilitycommunity.eu/bibliotheek?f%5B0%5D=og_group_ref%3A21

Positie van de betrokkene

Vraag:

Wie is verantwoordelijk voor de verwerking van mijn persoonsgegevens?

De verwerkingsverantwoordelijke in de zin van art. 4 GDPR is verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens. Deze verwerkingsverantwoordelijke is degene die bepaalt hoe en waarom de gegevens worden verwerkt. In het algemeen zal dat de dienstverlener zijn bij wie u uw basisgegevens ten behoeve van de dienstverlening meldt, zoals naam, adres, e-mail en telefoonnummer. Als er meerdere bedrijven bij het verlenen van de dienst betrokken zijn dan moeten deze onderling bepalen wie de verwerkingsverantwoordelijke is. Zij moeten dat duidelijk naar de klant communiceren. Eventuele onduidelijkheden over wie de verwerkingsverantwoordelijke is, kunnen niet op het bord van de betrokkene worden geschoven. Die kan zich altijd richten tot zijn/haar contactpersoon.

Vraag:

Op grond waarvan worden mijn persoonsgegevens verwerkt?

Om de persoonsgegevens te mogen verwerken moet de verwerkingsverantwoordelijke een zogenoemde rechtsgrond hebben. De meest voor de hand liggende rechtsgrond voor Smart

Mobility diensten is toestemming van de betrokkene. Om deze toestemming rechtsgeldig te kunnen geven moet de betrokkene wel geïnformeerd zijn over wat de verwerking van de gegevens inhoud, en of de gegevens bijvoorbeeld worden doorgeleverd aan derden. Ook kan een overeenkomst met de dienstverlener leiden tot de verwerking van persoonsgegevens. Dit doet zich voor als de dienstverlener de overeengekomen dienst niet kan leveren zonder persoonsgegevens te verwerken. Dit zal bij Smart Mobility diensten regelmatig het geval zijn.

Overige, minder vaak voorkomende rechtsgronden zijn de uitvoering van:

- een wettelijke verplichting van de verwerkingsverantwoordelijke,
- een vitaal belang van de betrokkene,
- het algemeen belang,
- een gerechtvaardigd belang van de verwerkingsverantwoordelijke.

Vraag:

Kan ik mijn gegeven toestemming intrekken?

De betrokkene kan op elk moment zijn toestemming intrekken. Dit heeft alleen gevolgen vanaf het moment van de intrekking. Verwerkingen die daarvoor hebben plaatsgehad blijven rechtsgeldig. Ook kan de overeenkomst die als rechtsgrondslag dient worden opgezegd. Dan zal de bevoegdheid tot het verwerken van de persoonsgegevens in de regel stoppen zodra de overeenkomst eindigt. In geval van andere rechtsgronden, die buiten de directe invloedssfeer van de betrokkene liggen is het eenzijdig stoppen van de verwerking niet zonder meer mogelijk.

Vraag:

Hoe weet ik welke gegevens worden verwerkt?

In het geval de persoonsgegevens van de betrokkene met toestemming worden verwerkt moet de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan het verkrijgen van de toestemming de betrokkene informeren over welke gegevens om welke reden worden verwerkt, en hoe dat gebeurt. In het geval van een overeenkomst zou de verwerking uit de overeenkomst moeten zijn af te leiden. In alle gevallen kan de betrokkene een informatieverzoek indienen bij de verwerkingsverantwoordelijke.

Vraag:

Mogen mijn gegevens worden doorgegeven aan andere partijen?

Persoonsgegevens mogen aan derden worden doorgegeven mits dat gebeurt met toestemming van de betrokkene voor gebruik door specifiek benoemde (categorieën van) derden en binnen de doelstelling van de verwerking. Voor doorgifte buiten de EU gelden aparte regels.

Vraag:

Mogen de gegevens voor een ander doel worden gebruikt dan waarvoor ze zijn verzameld?

In principe niet, de doelbinding bij het verwerken van persoonsgegevens laat dat niet toe. Wel kan aan de betrokkene toestemming worden gevraagd voor verdere verwerking.

Vraag:

Hoe lang mogen mijn gegevens worden bewaard?

De volledige persoonsgegevens moeten direct nadat zij hun gebruiksdoel hebben gediend worden snel worden verwijderd of ten minste geanonimiseerd. Verder kunnen er voorschriften zijn die het bewaren van de gegevens gedurende een bepaalde periode mogelijk maken.

Vraag:

Kan ik de van mij verzamelde gegevens inzien?

De betrokkene kan te allen tijde aan de verantwoordelijk vragen om informatie over de van hem/haar verwerkte persoonsgegevens. De verwerkingsverantwoordelijke moet een dergelijk

verzoek inwilligen mits het niet tot buitensporige inspanningen leidt. In het geval dat het verzoek ongegrond of buitensporig is mag de verwerkingsverantwoordelijke de verstrekking van informatie aan de betrokkene weigeren of de kostprijs ervan doorberekenen.

Vraag:

Wat kan ik doen als ik fouten ontdek in de van mij vastgelegde gegevens?

In dat geval kan de verwerkingsverantwoordelijke worden gevraagd deze gegevens te corrigeren of, indien gewenst door de betrokkene, laten verwijderen.

Vraag:

Wat kan ik doen als ik vind dat er te veel persoonlijke gegevens van mij worden verwerkt?

Als uit het antwoord op het verzoek om informatie aan de verwerkingsverantwoordelijke blijkt dat er meer gegevens worden verzameld dan voor het doel van de verwerking noodzakelijk is, dan moeten deze onmiddellijk worden verwijderd.

Vraag:

Kan ik de gegevens die mijn provider heeft verzameld meenemen naar een andere provider?

Ja, dat kan. De verwerkingsverantwoordelijke heeft de plicht om de gegevens in een machine-leesbare vorm aan de betrokkene ter beschikking te stellen, zodat deze ze mee kan nemen naar een andere dienstverlener, de zogenoemde dataportabiliteit.

Vraag:

Hoe weet ik zeker dat mijn (voormalige) provider alle gegevens heeft verwijderd zodat er niet onverwacht gegevens kunnen opduiken op internet?

Helemaal zeker is niet zo gemakkelijk, maar na de verwijdering, bijvoorbeeld na overstappen naar een andere provider zou een verzoek kunnen worden gedaan aan de oorspronkelijke provider om inzage in de persoonsgegevens die deze nog onder zich heeft. Dan kan blijken of de gegevens al of niet zijn verwijderd.

Vraag:

Waar kan ik een klacht indienen over de verwerking van mijn persoonsgegevens?

De betrokkene kan als hij/zij een klacht heeft over de verwerking deze indienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Als de gegevensverstrekking voortvloeit uit een wettelijke of contractuele verplichting, dan moet de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene wijzen op de mogelijke gevolgen als de gegevens niet worden verstrekt, bijvoorbeeld dat de dienst niet of slechts ten dele kan worden verleend.

Positie van de verwerkingsverantwoordelijke

Vraag:

Hoe weet ik of ik de verwerkingsverantwoordelijke ben van een verwerking van persoonsgegevens?

De verwerkingsverantwoordelijke is degene die doel en middelen van de verwerking bepaalt, anders gezegd het hoe en waarom van de verwerking. Zonder de verwerkingsverantwoordelijke zou er geen verwerking van de persoonsgegevens hebben plaatsgevonden.

Vraag:

Wat moet ik doen als verwerkingsverantwoordelijke?

Om te beginnen kijken of de verwerking van data ook persoonsgegevens omvat. Als dat het geval is moet de omvang van de verantwoordelijkheid worden vastgesteld, zijn er bijvoorbeeld meer partijen met een verantwoordelijkheid (gedeelde verwerkingsverantwoordelijkheid). Vervolgens moet ervoor worden gezorgd dat de verwerkingen waarvoor u verantwoordelijk bent in overeenstemming met de regels worden uitgevoerd en voldoende transparant en te verantwoorden zijn. Daarbij is het van belang de verwerking zo in te richten dat datalekken tijdig worden gedetecteerd en gerapporteerd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Vraag:

Wat zijn de voorwaarden waaronder een betrokkene toestemming kan geven voor de verwerking van zijn/haar persoonsgegevens?

De eerste voorwaarde is dat de verwerkingsverantwoordelijke moet kunnen aantonen dat er toestemming conform de wettelijke definitie is verleend. Dat wil zeggen dat de toestemming een vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting van de betrokkene moet zijn. Hij/zij moet door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling aangeven dat hij/zij de verwerking van persoonsgegevens aanvaardt. Een ander voorwaarde is dat de betrokkene de toestemming op ieder moment moet kunnen intrekken. Deze mogelijkheid moet voorafgaand aan de toestemming worden meegedeeld aan betrokkene. Ook moet de verwerkingsverantwoordelijke nagaan of de toestemming vrijelijk kan worden gegeven. Dit is bijvoorbeeld niet het geval bij toestemming gegeven door werknemers in het kader van hun dienstverband.

Vraag:

Wat zijn bijzondere categorieën en wat zijn gevoelige persoonsgegevens?

Bijzondere categorieën persoonsgegevens zijn persoonsgegevens waaruit bijvoorbeeld etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken. Verwerking van deze gegevens is verboden tenzij aan een van de ontheffingsvoorwaarden wordt voldaan. De voor het Smart Mobility veld belangrijkste is de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

De regeling geldt ook voor de verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid. Gevoelige gegevens zijn gegevens die potentieel kunnen leiden tot het blootleggen van bijzondere categorieën gegevens. In het kader van Smart Mobility gaat het dan bijvoorbeeld om locatiegegevens, waaruit in bepaalde gevallen kan worden afgeleid waar iemand heen gaat, bijv. kerk, ziekenhuis etc.

Vraag:

Welke maatregelen zijn vereist bij de verwerking van gevoelige gegevens?

Gelet op het risico dat uit de gevoelige gegevens persoonsgegevens van de bijzondere categorie kunnen worden afgeleid, zal vooral voorkomen moeten worden dat deze gegevens te lang worden bewaard. Ingeval van verwerken van locatiegegevens zouden deze direct na de verwerking moeten worden geanonimiseerd of weggegooid.

Vraag:

Welke eisen worden gesteld aan de beveiliging van de gegevens?

In de verordening zijn enkele criteria opgenomen waaraan de beveiliging moet voldoen. Deze criteria moeten overigens per verwerking nader worden ingevuld. Het moet om te beginnen gaan om State of the Art beveiliging. Dat betekent dat de techniek regelmatig moet worden ge-update. Verder moet de beveiliging proportioneel zijn. Dat betekent in verhouding tot het te beschermen belang. Bij gevoelige gegevens dus bijvoorbeeld een hoger niveau dan bij gewone persoonsgegevens. Tenslotte moeten de kosten van de beveiliging ook proportioneel zijn, in overeenstemming met het te beschermen belang. Daarbij gaat het niet alleen om technische, maar ook om logische en organisatorische maatregelen. Al deze maatregelen samen bepalen het beveiligingsniveau.

Vraag:

Welke gegevens moet ik bewaren ten behoeve van de AP?

Ten behoeve van controle door de AP moet een register van verwerkingen worden bijgehouden door de verwerkingsverantwoordelijke, waarin de volgende informatie is opgenomen:

- naam en contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke,
- de verwerkingsdoeleinden,
- een beschrijving van de categorieën persoonsgegevens,
- de categorieën van ontvangers,
- eventuele doorgiften buiten de EU,
- de termijnen waarbinnen de gegevens moeten worden gewist,
- een beschrijving van de beveiligingsmaatregelen,
- eventuele verwerkers die worden ingeschakeld.

Het register kan schriftelijk of elektronisch worden opgesteld.

Vraag:

Moet mijn organisatie een Functionaris Gegevensbescherming hebben?

Dat hangt af van de omvang en de aard van de verwerking. Bijvoorbeeld of de gegevensverwerking regelmatige observatie vereist, of als er sprake is van bijzondere persoonsgegevens. In dat geval is een FG op grond van de AVG verplicht. Ook een vereniging of ander orgaan dat categorieën verwerkingsverantwoordelijke vertegenwoordigt kan namens deze bedrijven een FG in dienst nemen die vervolgens deze rol voor de desbetreffende bedrijven speelt. Daarbij is van groot belang dat de FG onafhankelijk is van het management van de betrokken bedrijven en van het bestuur van de vereniging.

Vraag:

Wat moet ik doen in geval van een datalek?

In geval van een datalek moet de verwerkingsverantwoordelijke dit zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 72 uur melden bij de AP, tenzij het niet waarschijnlijk is dat het lek de rechten en vrijheden van de betrokkenen kan schaden. Tevens worden de betrokkenen zo snel mogelijk geïnformeerd. Bij de melding aan de AP moeten de volgende meldingen worden gedaan:

- Aard en categorieën van persoonsgegevens,
- Naam en contactgegevens van de FG,
- Waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk,
- Getroffen maatregelen.

Vraag:

Mag ik het verwerken van persoonsgegevens uitbesteden?

at mag aan een verwerker die voldoende garanties biedt ten aanzien van de bescherming van de rechten van de betrokkene. De voorwaarden waaronder de verwerker de persoonsgegevens mag bewerken moeten worden opgenomen in de verwerkingsovereenkomst.

Positie van de verwerker

Vraag:

Hoe weet ik of ik verwerker ben van een verwerking van persoonsgegevens?

De verwerker wordt door de verwerkingsverantwoordelijke ingehuurd om in zijn/haar opdracht persoonsgegevens te verwerken. Als er zo'n opdracht is dan bent u verwerker.

Vraag:

Wat moet ik doen als verwerker?

U moet ervoor zorgen dat de verwerkingen die aan u zijn toevertrouwd in overeenstemming met de regels worden uitgevoerd en voldoende transparant en te verantwoorden zijn. Daarbij mag u zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke geen onderaannemers inschakelen.

Vraag:

Wat is de juridische basis van de verwerking van persoonsgegevens door de verwerker.

De AVG geeft aan dat dit een overeenkomst moet zijn met de verwerkingsverantwoordelijke. In deze overeenkomst zijn de verplichtingen van de verwerker ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens opgenomen namelijk dat de verwerker:

- De gegevens uitsluitend verwerkt op schriftelijke instructie van de verwerkingsverantwoordelijke,
- Waarborgt dat de betrokken personen vertrouwelijkheid in acht nemen,
- Afdoende beveiligingsmaatregelen neemt (zie beveiliging bij verwerkingsverantwoordelijke),
- Na afloop van de verwerking alle persoonsgegevens wist of terugbrengt bij de verwerkingsverantwoordelijke,
- De verwerkingsverantwoordelijke alle informatie verschaft die deze nodig heeft om aan zijn/haar wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen.

Als de verwerker onverhoopt doel en middelen van de verwerking van persoonsgegevens bepaalt wordt hij/zij als verwerkingsverantwoordelijke aangemerkt.

Voorbeelden

Voorbeeld 1:

Een kenteken is pas een persoonsgegeven als het te herleiden is tot een persoon. In principe is deze relatie te leggen met behulp van de database van de RDW, waartoe niet iedereen toegang heeft. Een bedrijf dat kentekencamera's langs de weg heeft staan kan dus beweren dat de kentekens die zijn ingewonnen voor hun geen persoonsgegevens zijn, omdat zij die niet kunnen herleiden tot een persoon.

Vraag:

Klopt deze stelling?

Antwoord: Waarschijnlijk niet, zo blijkt o.m. uit jurisprudentie van het EU Gerechtshof. Als het in opdracht gebeurt van bijvoorbeeld RWS bijvoorbeeld dan heeft RWS toegang tot het kentekenregister en zijn de gegevens al snel persoonsgegevens. Als het bedrijf de gegevens opneemt om gedurende een beperkte tijd verkeersstromen te volgen zonder de bedoeling de eigenaar/bestuurder te achterhalen en de gegevens vervolgens wist, is er alleen dan geen sprake van persoonsgegevens als redelijkerwijs verondersteld mag worden dat RWS er geen gegevens van eigenaren bij zal gaan zoeken.

Voorbeeld 2:

Hetzelfde bedrijf dat kentekencamera's langs de weg heeft staan. Hun systeem kan voertuigen tijdelijk volgen op basis van dit kenteken en daarmee verkeersstromen in kaart brengen. Het systeem slaat kentekens niet blijvend op, maar de kentekens blijven tijdelijk in het werkgeheugen van de server. Het bedrijf beweert dat het geen persoonsgegevens verwerkt omdat het deze slechts tijdelijk opslaat.

Vraag:

Klopt deze stelling?

Antwoord: Nee, opslag is verwerken, zie overigens voorbeeld 1

Voorbeeld 3:

Hetzelfde bedrijf dat kentekencamera's langs de weg heeft staan werkt nu met bluetooth scanning. Hun systeem kan voertuigen tijdelijk volgen op basis van dit signaal en daarmee verkeersstromen in kaart brengen. Het systeem slaat de coördinaten niet blijvend op, maar ze blijven wel tijdelijk in het werkgeheugen van de server. Het bedrijf beweert dat het geen persoonsgegevens verwerkt omdat er geen relatie met het kenteken kan worden gelegd.

Vraag:

Klopt deze stelling?

Antwoord: Nee, op zich zijn de locatiegegevens van een voertuig al persoonsgegevens, daar is geen identificerende slag via het kenteken voor nodig en ook hier geldt: opslag is verwerken.

Vraag:

Is het ook de taak van de verantwoordelijke om "nut en noodzaak" van de gegevens inwinning aan te tonen bij Autoriteit Persoonsgegevens (AP)?

Antwoord: In het geval van een geschil over de rechtmatigheid van de inwinning of andere verwerking van gegevens zal de verantwoordelijke de rechtmatigheid, en daarmee ook nut en noodzaak, van de verwerking van persoonsgegevens moeten aantonen.

Vraag:

Moet dit vooraf gebeuren?

Antwoord: Nee, maar verwerking wordt in het kader van het geschil door de AP beoordeeld. Daarbij wordt ook beoordeeld of de afweging voorafgaand aan de verwerking zorgvuldig is geweest. Het antwoord moet dus wel vooraf voorhanden zijn.

Vraag:

Wanneer en waar moet een verwerking van persoonsgegevens vooraf worden gemeld?

Antwoord: Verwerkingen hoven onder de AVG niet meer vooraf te worden gemeld. Vanaf 6 november 2017 wordt door de AP niet meer gehandhaafd, met uitzondering van de meldingen van risicovolle verwerkingen zoals bedoeld in art 31 Wbp en art 36 AVG.

Vraag:

De bewerker constateert een incident waarbij persoonsgegevens zijn gelekt. Volstaat dan een melding aan "de verantwoordelijke"?

Antwoord: Ja, het lek moet zo snel mogelijk bij de verantwoordelijke worden gemeld. Deze moet vervolgens het lek binnen 72 uur melden bij de AP (art 33 AVG).

Vraag:

Moet de bewerker het lek rechtstreeks melden bij de AP ?

Antwoord: Nee.

Vraag:

Wat als de "de verantwoordelijk" het incident niet meldt bij de AP?

Antwoord: Dan is de verantwoordelijke in overtreding, niet de bewerker. Overigens moet de bewerker wel al het mogelijke doen om het lek te dichten en de schade te beperken.

Bijlage

Lijst verwerkingen dataprotectie.

Verwerken omvat onder meer:

Verzamelen	Opslaan	Ordenen
Bewaren	Updaten	Wijzigen
Opvragen	Raadplegen	Gebruiken
Doorsturen	Verspreiden	Leveren
Verbinden	Vernietigen	Beschermen
Wissen	In verband brengen met	